

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

An consensus sit necessarius ad matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96556)

Qualis consensus sit ad matrimonium necessarius.

SUMMARI.

- 1 Consensus in conjugio non est necessarius expresse ad carnalem copulam, sed erit sufficiens in mutuum corporum traditionem.
- 2 Condicio suspendit matrimonij contractum.
- 3 Matrimonium qualiter sit legitimus actus, qui conditionem, nec diem recipiat.
- 4 Emancipatio conditionem non recipit. Et intellectus reg. actus legitime de regulaur.
- 5 Conditionis eventus in conjugali contractu, absque nouo consensu tacito vel expresse, matrimonium non efficit contra receptissimam noxiam opinionem.
- 6 Conditionis eventus, etiam praemissa opin. com. matrimonium non efficit, si ante illum eventum consensus conditionalis fuerit reuocatus.
- 7 Condizione si Papa dispensauerit eueniens, matrimonium minime consensus contractum, sed tantum sponsalia de futuro.
- 8 Impossibile quando inducitur illud, quod a principij voluntate pendet.

Alterum tunc confet ad matrimonium esse consensus necessarium, tractare libet, qualis hic consensus exigatur. Et primo consensus hic exigitur in societatem conjugalem diuinitus institutam, vt dicebam capitulo primo huius partis. Nec est necessarius consensus explicitus in carnalem copulam, text. vbi hoc notant Abb. & Doct. in cap. commissum de spon. Thom. in 4. distincti. 28. quest. 1. artic. 4. Palud. ibi quest. 1. & eleganter Caiet. 2. tom. quest. 3. de matrim. Sat enim est, quod consensus praestetur in mutuum potestatem, ac traditionem corporum, vbi tacite includitur consensus ad indiuiduum cohabitationem, fidem seruandam, atque etiam ad carnalem commixtionem. Sed & hic consensus non est in actum coitus, sed in potentiam, vt idem Thom. explicat in 4. distincti. 30. quest. 2. quo fit, vt matrimonium contrahi non possit cum pacto expresse euitandi coitum, vt dicemus hoc ipso cap. & notat Syluest. in verb. matrimonium. 4. quest. 6.

Secundo consensus hic conjugalis pure praestitus, matrimonium efficit, ita vt absque aliqua conditione, que praesentem consensus auferat, necessario exhibendus sit: quia sicut caeteri contractus, pendente conditione, suspensionem habent obligationem, ita & hic, c. super. eo. c. de illis. vbi hoc notant Imol. Ioan. Andr. Card. Abb. & Prapost. de condi. appo. dicentes, ad coniugium non tantum exigi verba praesentem consensus exprimentia, sed oportere verba illa fore libera a conditione, quae ipsum consensus suspendat: alioqui non esset conjugalis consensus praesens, sed futurus in conditionis eventum idem notat Henr. in c. fin. col. 2. de cond. appo. qua in re errauit Specul. tit. de cond. appo. col. 2. dicens, consensus de praesenti, etiam conditionalem, efficere matrimonium statim, nec conditionis eventum expectari, nisi sit conditio relata ad alterius voluntatem, sic intelligens c. super eo de condi. appo. quod falsum est manifeste. Imo, si verba contractus sunt de futuro, ante conditionem, nec ibi est matrimonium, nec sponsalia de futuro, eueniens vero conditione, sponsalia sunt, quae de futuro appellamus: quod si verba sint de praesenti, conditione tamen adiecta, eueniens illa conditione, coniugium erit ante illam, nec matrimonium, nec sponsalia de futuro: probat text. opt. in c. 1. §. fin. de spon. in 6. atque haec omnia intelligenda sunt de conditionibus licitis, honestis, & possibilibus; nam de inhonestis, turpibus, & impossibilibus, statim longius dicemus.

Ex hoc illud manifestum est, matrimonium non recipere conditionem; repugnat enim matrimonio conditio, cum ea pendente, ad matrimonium consensus praestitus non sit; at ea eueniens, matrimonium perfectum est, & sic est legitimus actus, qui iam conditionem vllam non admittit. Vnde consensus ad matrimonium conditionem admittit, ipsum vero matrimonium nullam recipit conditionem. Sunt etenim actus quidam legitimi, id est, a legibus instituti, vt statim ex eis effectus aliquis purus sequatur, qui conditionem non recipiunt, nec diem, imo eis refragatur conditionis adiectio, quia contra actus ipsius substantiam est; cum ille sit a lege introductus, vt statim fortitur effectum. Matrimonium itaque institutum ad cohabitationem mutuum, atque coniugationem; repugnat ergo ei conditio, cum ea pendente, effectum proprium minime consequatur. Et si emancipatio a lege introducit, vt statim

contrahet matrimonium, si coniecturis probabilibus persuaderi possit, in viro consensus conjugalem defuisse. Sic Andr. 4. 2. & Sylu. 4. 9. hoc dubium definiunt: has vero coniecturas tribuit dispar genus, vel diuinarum, statusve conditio impar.

Ab hoc eodem capite procedit intellectus ad text. in c. delectus. de spon. vbi matrimonium a furioso contractum, nullum est, eo quod consensus deficiat. notat Magist. in 4. distincti. 34. & ibi Tho. art. 4. Regia l. 6. tit. 2. par. 4. argumento deducto a l. furiosum. C. qui test. fac. poss. & clem. 1. de homicid. quibus constat, a furioso non fieri cum effectu actum consensus exigentem. id tamen intelligitur in eo, qui continuo furore laboratis etenim qui per dilucida dierum interualla laboraret, posset matrimonium contrahere tempore, quo furor cessat, ac rediit iam sana mens, iuxta gl. in d. c. dilectus. & probatur in c. quatuor. 7. q. 1. l. diuus. ff. de offic. pres. Furor autem probandus est, quia quilibet praesumitur sanae mentis, l. 2. c. qui test. fac. poss. l. nec. co. 7. dicitur. C. de codicill. Sed probatur furor ex actibus & signis exterioribus, quibus iudex caute arbitrabitur furorem verum esse, non fictum. l. quidam in suo. ff. de condit. insti. res equidem in animo consistens, per exteriora signa iudicanda est, c. fin. de renunc. in 6. l. dolum. C. de dolo. cum pluribus aliis, quae ad id adduci poterant. signa vero, ex quibus furor praesumi possit, tradunt Doct. in cap. fin. de success. ab intest. & in l. furiosum. C. qui test. fac. poss. Aret. in l. 2. ff. de test. optime Dec. consil. 448. Alciat. de praesumpt. regul. 1. praesumpt. 38. & egregius Doct. Mar. Naua. in c. si quando. de rescript. except. 1. & Corn. cons. 22. vol. 4. e quibus illud signum notandum est, num ille, qui semel fuerit furiosus, sit semper in dubio praesumendus furiosus? quod videtur ex gloss. in c. fin. de success. ab intest. quam dixit sing. Lanfranc. in c. quoniam. am. de probat. in verb. testium. fol. vli. commendat Prapost. in d. c. dilectus. 2. col. dicens, eam esse communiter receptam. idem notat gloss. ibi. in c. iudicis. 3. q. 9. sequitur eam Iaf. in d. l. furiosum & Aret. in d. l. 2. procedit tamen, si probatum fuerit, aliquem furiosum fuisse quodam continuo tempore, nempe vno mense, vel vno anno: secus si probatur in aliquot actibus furiosum fuisse: non enim praesumitur adhuc illum furorem durare. Bart. in l. 2. ff. de honor. poss. infanti del. n. quem Iaf. sequitur in d. l. furiosum. n. 2. Alciat. de praesumpt. reg. 2. praesumpt. 18. & Steph. Bertrand. consil. 48. n. 24. in noua consil. parte. Secundo procedit dicta furoris praesumptio, quoad actus, qui paulo post furoris tempus aguntur, non autem quoad illos, qui longo interuallo post furoris tempus geruntur. ita Imol. & Aret. col. 3. l. 1. §. fin. de verb. oblig. Anchar. in clem. 1. de homicid. fin. col. & optime Bertrand. consil. 48. n. 24. Tertio minime esset furoris continuatio praesumenda, vbi iudicio ac testimonio peritorum probatur, illum furorē ex accidenti causa contigisse, quae modo subblata est, & verisimili coniectura cessauit. Aret. in l. 2. ff. de testam. 2. colum. Postremo illud notandum est in dubio, an laborans interuallis quibusdam, ita vt aliquo tempore sit in sana mente, actum egerit tempore furoris, an tempore sanae mentis praesumi illum actum gestum in sana mente, vel furore, ex ipsius actus qualitate: quod notauit Iaf. l. furiosum. 3. colum. idem respondit consulendo, consil. 178. vol. 2. & Bertrand. d. consil. 48. n. 25. & Alciat. in d. praesumpt. 18. vnde quod Aret. in l. 2. ff. de testam. col. fin. in hoc casu dicebat, actum praesumi gestum in sana mente, est intelligendum, quando ex ipso actu potest colligi & perpendi in sana mente gestum fuisse, attentis ipsius actus circumstantiis. Deci. in l. negotius. ff. de regul. iur. Ex his inferitur, matrimonium a furioso contractum, nullum esse, neque referre, an alter, qui sana mente contrahit, sciat alterum furiosum esse, vel non. Ita Prapost. post alios. in dicto capite dilectus. vbi gloss. parum diligenter hoc expedit.

Secundo deducitur ex praedictis matrimonium a mente capto contractum inualidum esse: cum is careat intellectu, quo consensus praestare possit, ac furioso similis est, l. 2. c. de curat. furiosus. l. furiosus. C. de nupt. notat in matrimonio Socin. consil. 47. in 3. vol. col. 3. quibus conueniunt plura, quae congerit Mar. Naua. in cap. si quando. de rescript. except. 9. col. 30.

Tertio hinc patet matrimonium ab ebrio minime contrahi posse, ob consensus defectum, si ebrietas illum consensus impediatur ita Henr. in d. c. dilectus. & Socin. consil. 47. 3. vol. Dec. consil. 112. & Rip. in l. fin. C. de reuoc. don. q. 22.

Quibus & illud adde, matrimonium per se non contrahi posse a vere mutis. c. cum apud d. spon. imo & quanto a cardo simul, si is habeat intellectum, quod notat dicitur Paris. consil. 13. v. 4.